

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM**

ĐÀO VIỆT HÀ

**QUẢN LÝ ĐÀO TẠO THEO NĂNG LỰC THỰC HIỆN
NGHỀ KỸ THUẬT XÂY DỰNG
Ở CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG XÂY DỰNG**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

HÀ NỘI, 2014

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM

ĐÀO VIỆT HÀ

QUẢN LÝ ĐÀO TẠO THEO NĂNG LỰC THỰC HIỆN
NGHỀ KỸ THUẬT XÂY DỰNG
Ở CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG XÂY DỰNG

Chuyên ngành: **Quản lý giáo dục**

Mã số: **62 14 05 14**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

GS.TSKH. Nguyễn Minh Đường

TS. Phan Chính Thức

HÀ NỘI, 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, những gì mà tôi viết trong luận án này là do sự tìm hiểu và nghiên cứu của bản thân tôi. Mọi kết quả nghiên cứu cũng như ý tưởng của các tác giả khác nếu có đều được trích dẫn nguồn gốc cụ thể.

Luận án này cho đến nay chưa được bảo vệ tại bất kỳ một hội đồng bảo vệ luận án tiến sĩ nào ở trong nước cũng như ở nước ngoài và cho đến nay chưa hề được công bố trên bất kỳ một phương tiện thông tin nào.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về những gì mà tôi đã cam đoan ở trên.

Hà Nội, ngày 6 tháng 8 năm 2014

NCS. Đào Việt Hà

LỜI CẢM ƠN

Xin chân thành cảm ơn Thầy GS.TSKH. Nguyễn Minh Đường và Thầy TS. Phan Chính Thức đã trực tiếp hướng dẫn tôi hoàn thành luận án này;

Xin chân thành cảm ơn quý Thầy Cô, cán bộ Trung tâm Đào tạo và Bồi dưỡng của Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam;

Xin chân thành cảm ơn Vụ Tổ chức cán bộ (Bộ Xây dựng), tập thể Ban Giám hiệu, cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh của các cơ sở đào tạo thuộc Bộ Xây dựng, tập thể lãnh đạo, cán bộ kỹ thuật và công nhân lao động của các doanh nghiệp trong lĩnh vực xây dựng đã hỗ trợ tôi thực hiện luận án này;

Xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, tập thể cán bộ, giáo viên Trường Cao đẳng Xây dựng công trình đô thị đã tạo điều kiện, giúp đỡ, động viên để tôi hoàn thành luận án này;

Với tất cả yêu thương dành trọn cho gia đình.

Xin chân thành cảm ơn!

NCS. Đào Việt Hà

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH VÀ BIỂU ĐỒ	x
DANH MỤC PHỤ LỤC	xi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do lựa chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	4
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	4
7. Phương pháp tiếp cận và phương pháp nghiên cứu	4
8. Luận điểm để bảo vệ	6
9. Những đóng góp mới của luận án	7
10. Cấu trúc của luận án	7
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ THEO NĂNG LỰC THỰC HIỆN	9
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	9
1.1.1. Ở nước ngoài	9
1.1.2. Ở trong nước	14
1.2. Một số khái niệm cơ bản	20
1.2.1. Năng lực và năng lực thực hiện	20
1.2.2. Quản lý đào tạo	23
1.2.3. Chuẩn nghề nghiệp và chuẩn đầu ra	26
1.3. Đào tạo nghề theo năng lực thực hiện	29
1.3.1. Triết lý của đào tạo theo năng lực thực hiện	29
1.3.2. Đặc điểm của đào tạo theo năng lực thực hiện	31
1.3.3. Nội dung của đào tạo theo năng lực thực hiện	36
1.3.4. Đào tạo theo năng lực thực hiện trong mối quan hệ với thị trường lao động	39
1.3.5. Tổ chức đào tạo nghề theo năng lực thực hiện	40

1.3.6. Điều kiện để đào tạo nghề theo năng lực thực hiện	41
1.4. Quản lý đào tạo nghề theo năng lực thực hiện	43
1.4.1. Quản lý đào tạo nghề hướng tới chất lượng	43
1.4.2. Vận dụng mô hình CIPO trong quản lý đào tạo nghề theo năng lực thực hiện	47
1.4.3. Ma trận các chức năng quản lý và nội dung quản lý đào tạo nghề theo năng lực thực hiện	55
Kết luận chương 1	55
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ ĐÀO TẠO THEO NĂNG LỰC THỰC HIỆN NGHỀ KỸ THUẬT XÂY DỰNG Ở CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG XÂY DỰNG	57
2.1. Đặc điểm của lao động kỹ thuật trong ngành Xây dựng	57
2.2. Mạng lưới cơ sở đào tạo nghề của ngành Xây dựng	60
2.3. Khảo sát điều tra thực trạng quản lý đào tạo nghề Kỹ thuật xây dựng theo năng lực thực hiện	61
2.3.1. Mục đích khảo sát	61
2.3.2. Nội dung khảo sát	61
2.3.3. Đối tượng khảo sát	61
2.3.4. Thời gian khảo sát	62
2.4. Thực trạng về đào tạo nghề Kỹ thuật xây dựng theo năng lực thực hiện	62
2.4.1. Lĩnh vực nghề đào tạo ở các cơ sở đào tạo ngành Xây dựng	62
2.4.2. Dạy và học các năng lực thực hiện nghề Kỹ thuật xây dựng	63
2.4.3. Đánh giá và xác nhận các năng lực thực hiện nghề Kỹ thuật xây dựng	64
2.5. Thực trạng về quản lý đào tạo theo năng lực thực hiện nghề Kỹ thuật xây dựng ở các trường cao đẳng xây dựng	69
2.5.1. Quản lý đầu vào	69
2.5.2. Quản lý quá trình dạy học nghề kỹ thuật xây dựng theo năng lực thực hiện	87
2.5.3. Quản lý đầu ra	96
2.5.4. Khả năng thích ứng với các yếu tố tác động của bối cảnh đến quản lý đào tạo theo năng lực thực hiện nghề Kỹ thuật xây dựng	101
2.6. Những yếu kém, nguyên nhân	102
2.6.1. Những yếu kém	102
2.6.2. Nguyên nhân	104
Kết luận chương 2	105

CHƯƠNG 3: GIẢI PHÁP QUẢN LÝ ĐÀO TẠO THEO NĂNG LỰC THỰC HIỆN NGHỀ KỸ THUẬT XÂY DỰNG	107
3.1. Định hướng phát triển nhân lực ngành Xây dựng đến năm 2020	107
3.2. Nguyên tắc đề xuất các giải pháp	109
3.2.1. Bảo đảm tính đồng bộ	110
3.2.2. Bảo đảm tính thực tiễn	110
3.2.3. Bảo đảm tính khả thi	111
3.3. Giải pháp quản lý đào tạo theo năng lực thực hiện nghề Kỹ thuật xây dựng	111
3.3.1. Giải pháp 1: Quản lý công tác tư vấn hướng nghiệp và tuyển sinh học nghề Kỹ thuật xây dựng theo năng lực thực hiện	111
3.3.2. Giải pháp 2: Quản lý phát triển chương trình đào tạo nghề Kỹ thuật xây dựng theo năng lực thực hiện đáp ứng chuẩn nghề nghiệp	116
3.3.3. Giải pháp 3: Quản lý các điều kiện bảo đảm chất lượng đáp ứng yêu cầu đào tạo theo năng lực thực hiện nghề Kỹ thuật xây dựng	121
3.3.4. Giải pháp 4: Quản lý quá trình dạy học nghề Kỹ thuật xây dựng theo năng lực thực hiện	126
3.3.5. Giải pháp 5: Quản lý công tác đánh giá kết quả đầu ra và cấp văn bằng, chứng chỉ nghề Kỹ thuật xây dựng theo năng lực thực hiện	131
3.3.6. Giải pháp 6: Quản lý thông tin đầu ra nghề Kỹ thuật xây dựng	135
3.4. Khảo sát lấy ý kiến chuyên gia và thử nghiệm một số giải pháp	139
3.4.1. Khảo sát lấy ý kiến chuyên gia	139
3.4.2. Thử nghiệm một số giải pháp đã đề xuất	142
Kết luận chương 3	156
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	158
1. Kết luận	158
2. Khuyến nghị	159
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ	162
TÀI LIỆU THAM KHẢO	163
PHỤ LỤC	173

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Viết tắt	Xin đọc là
CBKT	Cán bộ kỹ thuật
CBQL	Cán bộ quản lý
CĐN	Cao đẳng nghề
CĐXD	Cao đẳng xây dựng
CSĐT	Cơ sở đào tạo
CTĐT	Chương trình đào tạo
ĐTĐN	Đào tạo nghề
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
KHCN	Khoa học công nghệ
KNN	Kỹ năng nghề
NCS	Nghiên cứu sinh
NLTH	Năng lực thực hiện
QLĐT	Quản lý đào tạo
TTLĐ	Thị trường lao động

DANH MỤC CÁC BẢNG

Tên bảng	Trang
Bảng 1.1: Các mức trình độ của kỹ năng	34
Bảng 1.2: Các mức trình độ về kiến thức	34
Bảng 1.3: Các mức độ về thái độ	34
Bảng 1.4: Sự khác biệt giữa dạy học theo NLTH và dạy học truyền thống dưới góc độ người học	37
Bảng 1.5: So sánh giữa dạy học theo NLTH và dạy học truyền thống	38
Bảng 1.6: Ma trận các chức năng quản lý và nội dung quản lý theo CIPO trong ĐTN theo NLTH	54
Bảng 2.1: Tỷ lệ lao động bậc cao và bậc trung bình trong các đơn vị thuộc Bộ Xây dựng năm 2011	59
Bảng 2.2: Danh mục các trường CĐXD ngành Xây dựng năm 2013	60
Bảng 2.3: Đánh giá về chất lượng đào tạo nghề Kỹ thuật xây dựng trình độ CĐN	66
Bảng 2.4: Tình trạng việc làm sau khi tốt nghiệp của HS học nghề Kỹ thuật xây dựng trình độ CĐN	67
Bảng 2.5: Mức độ khó khăn mà HS tốt nghiệp nghề Kỹ thuật xây dựng trình độ CĐN gặp phải trong thời gian đầu làm việc tại doanh nghiệp	68
Bảng 2.6: Những khó khăn của các CSĐT nhằm nâng cao chất lượng đào tạo nghề Kỹ thuật xây dựng đáp ứng nhu cầu doanh nghiệp	68
Bảng 2.7: Số lượng HS học nghề ở các trường CĐXD	69
Bảng 2.8: Cách thức tuyển sinh học nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH	70
Bảng 2.9: Cơ sở tiến hành hiệu chỉnh CTĐT nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH	74
Bảng 2.10: Đánh giá của CSĐT về mức độ phù hợp của mục tiêu, CTĐT nghề Kỹ thuật xây dựng trình độ CĐN so với yêu cầu thực tiễn sản xuất	74
Bảng 2.11: Số lượng GV dạy nghề cơ hữu và hợp đồng ngắn hạn của các trường CĐXD	76
Bảng 2.12: Số lượng GV dạy nghề cơ hữu của các trường CĐXD	

<i>phân loại theo trình độ chuyên môn</i>	77
Bảng 2.13: <i>Đánh giá của CSĐT về quản lý chất lượng đội ngũ GV dạy học nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	79
Bảng 2.14: <i>Tự đánh giá của GV về điểm yếu của GV khi dạy học nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	81
Bảng 2.15: <i>Mức độ hạn chế của đội ngũ CBQL khi tổ chức đào tạo nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	82
Bảng 2.16: <i>Đánh giá về khả năng đáp ứng của cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	85
Bảng 2.17: <i>Đánh giá về mức độ hiện đại so với thực tế sản xuất của cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i> ...	85
Bảng 2.18: <i>Các hoạt động về lập kế hoạch và triển khai kế hoạch đào tạo nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	88
Bảng 2.19: <i>Đánh giá của HS về tổ chức quá trình học các mô đun nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	89
Bảng 2.20: <i>Khả năng bảo đảm NLTH nghề Kỹ thuật xây dựng của HS đúng theo mục tiêu đào tạo khi không tổ chức dạy học tích hợp</i> ...	89
Bảng 2.21: <i>Mức độ sử dụng các phương pháp dạy học trong đào tạo nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	90
Bảng 2.22: <i>Đánh giá của CSĐT về chất lượng các hoạt động quản lý học tập và HS</i>	92
Bảng 2.23: <i>Nguyên nhân dẫn đến năng lực tự học của HS không tốt</i>	92
Bảng 2.24: <i>Cơ sở để GV đánh giá kết quả học tập của HS học nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	93
Bảng 2.25: <i>Các hình thức GV sử dụng để đánh giá kết quả học tập của HS học nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	93
Bảng 2.26: <i>Tự đánh giá của HS sau khi học xong một môn học, mô đun nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	95
Bảng 2.27: <i>Mức độ quan tâm của doanh nghiệp đối với các yêu cầu cơ bản của lao động kỹ thuật nghề Kỹ thuật xây dựng</i>	97
Bảng 2.28: <i>Mức độ phối hợp giữa nhà trường và doanh nghiệp trong QLĐT nghề Kỹ thuật xây dựng theo NLTH</i>	99
Bảng 2.29: <i>Những khó khăn trong việc thiết lập và phát triển mối quan hệ giữa nhà trường và doanh nghiệp trong phối hợp đào tạo</i>	